

ARADI KÖZLÖNY

58. évfolyam, 26. szám.
1938. február 5. szombat.

Feladó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulov. Reg. Ferdinand No. 4.

Önálló listákkal

Indul ismét a márciusi képviselő-választásokon az ország magyarsága az eddigi központi állásfoglalás szerint. Aradmegye és a város magyar tömegeinek egyedüli hivattott szervezete, az Országos Magyar Párt helyi tagozata, ugyancsak önálló listát állított össze az elmúlt napon, hogy a rajta szereplő, köztisztviselői álló, derék magyar vezető-teremtő, teljes szívvel-lélekkel ajánlhassa választott képviselőiként a központi pártvezetőség döntő intézőbizottsága előtt a képviselőházba. A lista élén szereplő Parecz Béla dr. tagozati elnök neve nem először vezeti a megérdemelten kivívott alkotmányos győzelemre az aradi és aradmegyei magyarság kilenc tagu csapatát az egyes választó kerületekben és emögött a kilenc jelölt mögött egyszívvel-lélekkel sorakozott fel az itt élő magyarság összessége. Nemcsak azért, mert jól tudtuk, hogy a magyarság jelöltjei valóban hosszú évek és évtizedek fáradságos és nem mindig hálás közéleti munkásságukkal tették magukat méltóvá erre az irántuk megnyilatkozó bizalomra és a ragaszkodásra: de azért is, mert minden egyes aradi és aradmegyei magyar választópolgár lelkében eleven erőként izzik annak tudata, hogy csakis az egyakaratu összefogás és a céltudatos összeműködés adhatja meg politikai tömegeinknek azt az erőt, amely valamennyiünk számára biztosítja politikai jogaink tisztelét és közéleti súlyunk valóságát, amellyel mindenkinek számolnia kell.

Az önfeláldozó kötelességvállalás jegyében meginduló új választási mozgalom egyformán kötelezi a párt választóit és jelöltjeit. Valljuk be magyarságunkkal, hogy mennyire nem szerez senkinek sem külön örömet, vagy élvezetet egy-egy választási kampány eléggé fel nem sorolható sok kis kényelmetlensége. Egyformán érzi azt meg a faluzó képviselőjelölt, meg az egyszerű választópolgár: mind a kettő szabadidejét, megszo- gált pihenését áldozza fel csak azért, hogy a törvények előírásainak eleget tegyen és alkotmányos jogát, sőt kötelességét gyakorolhassa. Várakozni a szavazó-igazolványok szétosztásánál, vagy éppen az urnák előtt éppannyira nem szórakozás, mint járni az uttalan faluk sorát, esőben ázni, hidegben fázni s dacolni a természet s az ember külön ellenzéki fortélyai- val. Nem mulatság bizony ez, de kötelesség. Elsősorban a magyarság politikai nagy családjával, másodsorban saját kis családjával és utolsó sorban önmagunkkal szemben. A magyar pártra sohasem várhat kormány-megbíz- zatás és számarányánál fogva sem számíthat döntő jelentőségű szerepre az országos politi- kai közéletben. A Magyar Párt a magyar csalá- dok pártja: oly szervezet, amely nem tá- mad, hanem véd, nem indul hadjáratokra, ha- nem meglévő javait kívánja megőrizni, meg- védeni: mindazt, amit ma az ország köz- életében a romániai magyarság kulturális, politikai és gazdasági felkészültsége je- lent. A magyarság politikai frontja béke- front, amely kötelességeket teljesít, hogy jogai csorbitatlanságát védelmezze vele. Ez a lélektani magyarázata annak is, hogy önma- gát kívánja megvédelmezni a saját értékeit, nem paktál mások erejére, nem alkudozik és nem bocsájtja vásárra sem magát, sem azt, ami je- gye megmaradt. Akiben az elszállott évtizedek

„Inkább meghalok, semmint feladjam elveimet“

— A kormányelnök és Micecu külügyminiszter újabb nyilatkozatai — Aradon egy mandátumot kap a német párt — Az ellenzéki pártok tömörülései —

Bucurestiből jelentik: Az iparügyi minisztériumban tegnap ültek össze azon új bizottságnak a tagjai, amely a vállalatok román személyzetének ügyeit intézi. A bizottság tudomásul vette az ügyek jelenlegi állását és elhatározta, hogy a legnagyobb szigorral fogja alkalmazni az 1935 évi törvényt, amely szerint a magánvállalatoknál maximálisan 20 százalék lehet az idegen alkalmazottak száma, míg az igazgatóságban 50 százalék. Azokban a gyárakban, ahol nemzetvédelmi cikkeket állítanak elő, teljes egészében román személyzet alkalmazandó.

Goga miniszterelnök a nemzeti munkafront vezetőihez

Goga miniszterelnök tegnap fogadta a nemzeti munkafront vezetőit, akik között valamennyi foglalkozási ág képviselve volt. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Amikor biztosítom Önöket a kormány teljes támogatásáról, kijelenthetem, hogy miután a nemzeti ideálok valóra váltak és véres áldozatok árán megvontuk határainkat, át kell, hogy térjünk a harc másik szakaszára, hogy megszabaduljunk azoktól kik vérünket szívják. Nemcsak az én s Cuza miniszter, hanem az egész románység kötelessége, hogy azt a helyet biztosítsuk a román munkásságnak, amelyet a nemzeti egység megteremtéséért hozott áldozataiért és történelmi jogaiért megérdemel. Ez nem jelent kiméltelenséget mások számára, hanem támogatást azok részére, akik szívvel és lélekkel ennek a nemzetnek a sorsához kötötték magukat. Én is voltam kisebbségi sorban s nem vagyok az az ember, kinek természete megváltozott. Ez román föld és mi minden energiánkat munkába állítjuk, anélkül, hogy bárkit is elkergetnénk. Másik elvünk, amely működésünket vezérli a munka tisztelete és megbecsülése. Ez az ország a dolgozóké kell, hogy legyen, de ez alatt nem csak azokat kell érteni, akik kezeikkel, vagy karjaikkal dolgoznak, hanem azokat is, akik szellemi munkát végeznek az állam konszolidálása érdekében. Az intellektuális munka semmivel sem könnyebb a testi munkánál s mindkettő egyformán hasznos az állam szempontjából.

— Biztosíthatom Önöket, hogy kormány- zásom alatt mindenki, aki az állam, vagy a nemzet szolgálatában áll, részünkről minden támogatást s tiszteletet megkap. Azt akarom elérni, hogy kormányrajutásom a nemzeti és társadalmi jogok győzelmét jelentse. A kormány kötelességét ismeri és eleget is tesz annak az utolsó pontig. Inkább meghalok sem, hogy elveimet feladjam, mert azért hívtak erre a helyre, hogy megvalósítsam progra-

mat. Mindenkit biztosítok erőtől és kérés- bizalmuktól, mert minden román energiát értékesítünk, hogy mindenki jogaihoz jusson. Felhívom figyelmüket arra, hogy népünk el- lenségei mozgósítva vannak és lesnek az alkalomra, hogy ártsanak nekünk. Mi ismer- jük őket és leleplezzük azokat, akik mun- kánkat diszkreditálni akarják. Megtesszük az intézkedéseket, hogy a hamis hírek gyártóit megtalálhassuk és megtisztítjuk or- szágunkat tőlük. A munka és a nemzeti el- vek nevében a kormány minden lehetőt el- követ, de ne üljenek fel olyan ígéreteknek, amelyeknek komoly alapja nincsen. Cuza és én képviseljük a valódi román gondolatot és senkinek sincs joga ahhoz, hogy ebben a mi- nőségünkben támadjon hennünket. Szüksé- günk van azonban a román lélek segítségére és ezzel az érzéssel és gondolattal kívánok Önöknek sok sikert.

A tegnapi minisztertanács után Micescu külügyminiszter elmondotta az újságírók előtt, hogy

miként folyt le Genfben a kisebbségi ügy- ben folytatott megbeszélés.

Románia jövőbeni magatartására vonat- kozólag Micescu kijelentette, hogyha 20 esz- tendőn keresztül vártak ennek az ügynek ren- dezésére, most még két hónapig várhatnak a végleges megoldással. Ezt a hírt a Curen- tul közli és a továbbiakban azt írja, hogy a kül- ügyminiszter érvekkel felfegyverkezve indult a küzdelembe és fel volt készülve arra, hogy a tárgyalások során Románia álláspontját ebben a kérdésben megvédelmezze. Külpolitikai szempontból volt csupán fontossága annak, hogy a sürgősség kimondását megakadályozza, mert

lényegileg csak a román állam szuveré- nitását akarta megvédeni.

Románia nem volt hajlandó belementi ab- ba, hogy bizonyos kisebbségekkel folyó peré- ben diktáljanak neki.

az egymásra utaltságnak ezt a tudatát, az ösz- szefogásnak ezt az intézményesített érzetét nagy tanulságok árán gyökerezett meg, an- nak lelkét nem kísérthetik sem a csábjelsza- vak, sem a választási trükkök másegyéb esz- közei. Az itt élő magyarság önálló választási frontja egyik jelentős kifejezője önmagunkra-

találtságunknak és egyben annak is, hogy egyesegyedül csak a magunk értékeiben bi- zunk, amidőn mindenkoron a törvényesség szellemében, becsületes célokkal vállaljuk a tisztességes harcot, tisztességes érvényesülé- sünk, becsületes munkaakaratumk és teljes- jogu elismertetésünk mindenkor érdekében,

A Növédelmi hivatal táncos-teadélutánja tombolával február 6-án az Iparos-otthonban

Parlamentáris uton mód nyílik majd arra, hogy a kisebbségekkel való perben meghaltassák a panaszokat. Erre a három hónapos elhalasztás időt nyújt.

Az idő fogja megmutatni, hogy az új körülmények között a kisebbségek fenntartják-e majd panaszukat és hogy nem fogják-e megtagadni külföldi védelmezőiket. Kiderül majd, hogy melyik állam lesz az, amely Genfben előterjeszti a panaszait és így megkockáztatja a Romániával való jóviszony meggyöngyítését. A kérdést háromtagú bizottság vizsgálja meg és Románia előbb ezzel a bizottsággal közli véleményét és majd csak azután döntenek, hogy az ügyet a Népszövetség elé vigyék-e vagy sem. Majd kiderül, hogy

a tanács beavatkozhat-e a román állam belügyeibe és olyan helyzetbe hozza esetleg az országot, hogy az a Népszövetséggel és a kisebbségi szerződéssel szembejörjön.

Ezek azok az előnyök, amelyeket Micescu Genfben elért és ez az irányvonal, amelyen akciójának sikerét kifejlesztheti, ami annyit jelent, hogy megőrizheti teljes politikai szabadságát az országgal és a lakossággal való bánásmód tekintetében.

Goga miniszterelnök a tegnapi esti minisztertanácsról egyébként a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Micescu külügyminiszter a Népszövetség jelenlegi ülészakán elért eredményekről tartott beszámolót. A romániai zsidó kisebbségek bánásmódja ügyében megállapítottunk az, hogy győzelmet arattunk, miután a sürgősség kérdésében a Népszövetség a mi szempontjainkat figyelembe véve, a javunkra döntött. Most tehát szabadságunkban áll azok ellen megindítani a revíziós eljárást, akik csalárd uton és a békeszerződés feltételeinek kijátszásával jutottak állampolgársághoz. Azzal, hogy a Népszövetséghez benyújtott kérelmet csak a román kormánnyal közölték és miután ezzel mindaddig nem foglalkozni, amíg a román kormány meg nem teszi észrevételeit, csak a rosszakar-

tuak és a hamis hírek terjesztői vonhatják kétségbe a helyzet világosságát. A miniszterelnök a minisztertanácsban az ország nevében köszönetet mondott Micescu külügyminiszternek genfi működéséért. Ezután a közszükségleti cikkek olcsóbbá tételéről hoztak rendelkezéseket, amelyeket rövid időn belül közzéni fognak a nyilvánossággal.

A német párt egyezménye

A kormánypárt és a romániai német párt egyezményét tegnap Goga miniszterelnök, Cuza, Calinescu és Silviu Dragomir miniszterek a kormány nevében, Fabritius, Hans Otto Roth, Kreuter, Hedrich és Hochel pedig a németek nevében írták alá. Az egyezmény értelmében Timiştorontal megyében három, Cetatea

Albamegyében kettő, Arad, Sibiu, Tarnava Mare, Tarnava Mic, Braşov, Nasaud és Cernauti megyékben egy-egy, összesen 12 képviselő még Tarnava Mare és Timiştorontal megyében egy-egy szenatori helyet kapnak.

Fabritius az egyezmény aláírása alkalmával kijelentette, hogy a romániai németiség nem feledkezik meg azokról a kötelezettségekről, amelyekkel a román állammal szemben tartozik. Goga miniszterelnök válaszában rámutatott arra, hogy a romániai németiség az első pillanattól kezdve a legnagyobb lojalitást tanúsította az állammal szemben és kötelezettségeit be is tartotta. Ezért méltán követelhetik az élethez való jogukat számarányukhoz mérten. Románia a németeknek kulturális nyelvi és gazdasági szabadságot biztosít.

Hirlapi csatározások a liberális párt és a legionisták között

Az utóbbi időben a liberális párt a „Viitorul” utján állandóan heves támadásokat intéz a „Totul pentru Tară” ellen. A „Semnalul” tegnap esti száma felhívja erre a jelenségre a figyelmet és megjegyzi, hogy a liberális pártban nem történik semmi ok nélkül, azért ennek a hirtelen megindított hadjáratnak komoly háttere kell, hogy legyen.

A „Viitorul” legutóbbi támadó cikkében egyébként azzal vádolja a legionista mozgalmat, hogy az feltűnően hasonlít a kommunizmushoz. Továbbá ilyen kérdéseket tesz fel a mozgalom vezetőjének címére: Mi a programja? Hogy akarja megoldani az agrárkérdést? Hogy oldja meg a gazdasági kérdéseket? A hadsereg felszerelését? Hogyan fog pénzforrásokat találni állami beruházásokra?

— „Ime, erre vonatkozólag világosítsa fel a „Totul pentru Tară” a közvéleményt, mert — folytatja a lap, — az a vers, ami a választási plakátokon olvasható, hogy t. i. „Csinál a kapitány olyan országot, mint amilyen a szent nap az égen”, erre nem elegendő.”

Codreanu válaszában mindenekelőtt visszautasítja a kommunizmus vádját, aztán felteszi a kérdést:

— „Miért folytatja ezt a hárcot a „Viitorul”? Meg akarja ismétetni az 1933-iki játékot? Másodszor is ajánlkozik a hóhérszerepre, amely elől két hónappal ezelőtt annyi bátorsággal megfutamodott? Hogy lehet az, hogy a liberális párt csak bukása után vette észre a legionista mozgalom kommunista voltát? Hiszen a legionisták ugyanazt az eszmeterjesztést fejtették ki november 20. és december 20. között is, mint most. Miért nem hozott a kormány akkor olyan intézkedéseket, amelyek meghozatalára a liberális párt most ajánlkozik?”

Leállott vidéki iparüzemek ügye

A Tempo jelentése szerint az iparügyi miniszteriumba több vidéki gyár üzemének leállításáról érkezett be jelentés. A lap úgy értesült, hogy a kerületi iparfelügyelőket bízzák meg a vizsgálat megtartásával és ők fogják megállapítani, hogy mennyiben fedik a gyártulajdonosok jelentései a valóságot.

A Capitala jelentése szerint a „Willmann-akció” vezetőségéből küldöttség keresi majd fel Goga miniszterelnököt, A. C. Cuza minisztert és Corneliu Codreanút.

A falovag

Irtas: HARSANYI ZSOLT

(Copyright by Publicitas Press Service and ARADI KOZLONY.)

Könyvtáram érdekes szerzeménnyel bővült: a Szentmiklósi és Óvári Pongrácz-nemzetség család-történetére vonatkozó régi adatok gyűjteményével. A Pongráczok nevezetesei arról, hogy gondosan ápolják családi hagyományait és összetartozásukat. A család grófi, bárói és köznemesi tagjai szabályos egyesületet alakítottak, amely belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal működik. Tudtommal más család ezt még nem csinálta meg nálunk. A Pongráczok egyesülete buzgón működik. Ez az adatgyűjtemény is, amelyet nem nyomtattak ki, csak gépirásban sokszorosítottak, a családi őszintetartás gyümölcse. Ifjabb gróf Pongrácz Jenő kedveskedett vele atyafiságának, vagyis a Pongrácz-egyesületnek. Baráti uton hozzám is jutott belőle egy példány.

Igen érdekes olvasnivaló. Találni benne adatokat arról a gróf Pongrácz Istvánról is, aki Mikszáth Kálmán „Beszterce ostroma” című híres regényének hőse lett. Aztán találni benne leírást az 1698-i véres ujesztendőről, amely a teplicskai várban zajlott le. Itt a dinasztiahoz hű főurak, megszervezve a Rákóczi-zászlóbontás következtében ébredő mozgolódást, összehívták a gyanus kurtanemeseket szilveszteri mulatozásra. Hajnalban aztán a terv résztvevői összegyűltek egy mellékteremben és egyenként behívták a gyanusakat. Valóságos törvényszék gyanánt mindegyiket faggatni kezdték politikai pártállása felől. Aki idejében észbekapott és Lipót császárt élte, azt maguk közé ültették. Aki Rákócziét élte, az alatt hirtelen megnyílt egy csapóajtó. A rebellis ember földalatti kamrába zuhant, ott aztán a várakozó hajduk végeztek vele.

A régmúltnak sok ilyen nevezetes eseménye bontakozik ki az összegyűjtött feljegyzésekből. Legjobban érdekelt mégis a nedeczi falovag története, amelyet egy Marciányi György nevű ku-

tató ásott ki valahonnan ötven évvel ezelőtt.

A múlt század derekán gróf Pongrácz István lakta a nedeczi kastélyt. Ugy is hívták a környéken, hogy a nedeczi sañ. Nem volt ez más, mint Mikszáth fentebb már említett hőse. Ugy emlékszem, Mikszáth nem tudott még arról, hogy a romantikus főúr társaságának leggyakoribb tagja egy angol származású vértesszisz volt, John Cockington Tor-Abbey. Ez a diszes nevű anglus kitűnő társalgó volt és nagy öröme telt abban, hogy olyan kísérteties történetekkel ijesztgette a meghívott hölgyeket, hogy mindenkinek libabőrös lett föle a háta. Egy este különösen alkalmas volt erre a hangulat, mert a vendégek egyike, az öreg és rövidlátó Nyáry grófné, a házigazda lakosztálya előtt álló lovagszobrot hangosan leszidta, hogy miért nem köszön neki. Rettenetesen meg is ijedt föle, mert előbb kísértetnek nézte. Csak akkor nyugodott meg teljesen, mikor kitűnt, hogy a lovag tétőtől-talpig fából van.

Ugyanezen az estén John Cary meglepő dolgot közölt a jelenlevőkkel. A kastély gazdag könyvtárának régi írásai között kitorászott és egy régi, kéz írt naplótöredékre akadt. Ebben a következő bejegyzést olvasta: „Ma, 1614. március 21-én ökegyelme, báró Pongrácz György, Nedecz és Varin ura, meggyönt nekem és elmondta, hogy feleségét hitlenségen érte. Mikor este tíz órakor vadkanvadászatról tért haza öreg szolgálója jelentette neki, hogy báró Herberstein Lajos dragonyoskapitány, akibe a báróné már régebben beleszeretett, a kastélyban tartózkodik. Most a báróné egy titkos szobába rejtette a kapitányt arra a hirre, hogy a ház ura hazaérkezett. A férj hozzácsukatta a bűnös asszonyt és éhen halatta őket.

Itt a naplójegyzetek megszakadtak. A társaság izgatottan tárgyalni kezdte a régi feljegyzést. Különösen a titkos szoba furta mindenkinek az oldalát. A ház régi ismerősei voltak valamennyien, a várkastély minden zugát ismerték, de ilyen titkos szobáról nem tudott senki, még maga a házigazda sem. Most azonban felcélhelődtek, hogy a kastély minden szegletét számbavegyék és a titkos szobát, ha van ilyen, megtalálják.

Kutatás közben a falovaghoz jutottak. Feltűnt valakinek, hogy a szobor négyzetes talpazaton áll. Ezt próbálták mozgatni, de a szobor nem mozdult. Cary végigtapogatta az egész szobrot, hátha talál rajta valami titkos gombot, vagy efelét. Akkor valaki másnak az tűnt fel, hogy a falovagnak üveg-szemét csinált a szobrász. Megnyomták a falovag jobb szemét, erre nyikorgás és recsegés hallatszott, a falovag kétszer dobbantott a lábával, majd talpazatostul elfordult. Sötét nyílás lett látható a folyosó padlóján, dohos, penészes szag töltött ki belőle.

Valami lámpást hozattak gyorsan. A sötét nyílásban meredek lépcsőt fedeztek fel. Az asszonyok sikoltozni kezdtek. A férfiak közül hárman rögtön vállalkoztak, hogy lemennek megnézni, mi van ott.

Leszállottak és kicsiny szobába jutottak. Két csontváz feküdt egymás mellett egy nyugvágyon. Egyik nő, másik férfi csontváz. A nő ruhája teljesen elporladt, a férfi öltözetéből még megmaradtak foszlányok. Jobbkezének egyik ujjcsontján gyűrűt fedeztek fel. Óvatosan lehuzták s az ametiszt-köbön meglátták a Herberstein-címert. A női csontváz ujján viszont jeggyűrűt találtak. Ennek belsőjében K. P. betűk voltak és az 1612-es évszám. Mindebből kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy a naplótöredékben említett titkos szobát fedezték fel és benne a bűnös szerelmes párt.

Magát a házigazdát, gróf Pongrácz Istvánt, lepte meg a borzasztó lelet legjobban. Hálószobáját mindjárt áttétette a kastély más szárnyába. A falovag azonban a helyén maradt és van feljegyzés róla, hogy ötven évvel ezelőtt még a helyén volt. Érdekes volna tudni, ott van-e még, mint egy háromszáz év előtti szerelmi dráma egyetlen tanuja. Mint fából való emléke azoknak, akik nem voltak fából.

CORSO SLÁGERMOZGO Tel.: 2065
8, 5, 7-15 és 9-15 órák
PAULA WESSELY
brillians filmje, az **Első éjszaka...**

Tárgyalások az ellenzéki pártok között

A rendpártok vezetői tárgyalásokat kezdtek és hír szerint Gh. Bratianu ecéliből felkereste Averescu marsallt és Maniut. A tanácskozás a liberális párt és a nemzeti parasztpárt között megindult és ennek az a célja, hogy az ellenzéki pártok közös képviselőlistát terjesszenek be. A cél az volna, hogy a választások szabadságát biztosítsák és hogy az ellen-

zéki pártokat rávegyék arra is, hogy résztvegyenek a közigazgatási és parlamenti választásokban. A megegyezés — miként a Curentul írja — máig még nem jött létre.

Összeállította önálló jelölő-listáját az aradi magyar pártvezetőség

— Táviratban biztosította együttérzéséről a beteg Purgly László alelnökét a Magyar Párt intézőbizottsága — Az ittléő magyarság új képviselő-jelöltjei —

Parcz Béla dr.: A teljes győzelem reményével megyünk ezuttal is az alkotmányos küzdelemben

A március 2-iki képviselőválasztások közeledő időpontja alkalmából pénteken ült össze az aradvárosi és megyei magyar párttagozat központi választmányja, továbbá intézőbizottsága, hogy a párt részéről a képviselőjelöléseket megejtse. A választmány zárt ülése után az intézőbizottság ülésének elnöki asztalánál dr. Parcz Béla párttagozati elnök, parlamenti képviselő, Reinhart Gyula alelnök és Frankel Alfréd köztársasági foglaltak helyet. Parcz Béla dr. őszinte örömmel üdvözölte a sokatlanul nagy számban megjelent intézőbizottsági tagokat. Az elnök elsősorban is az intézőbizottság együttérzésének adott kifejezést a látórése miatt betegesen fekvő Purgly László alelnök ismeretes balesetével kapcsolatban és köztársasági szavakkal méltatta a kényeztetés távollétében oly nagyvonalúan hiányzó illusztris vezető-férfi eddigi közéleti érdemét. Az intézőbizottság egyhangulag határozta el, hogy

táviratban biztosítja együttérzéséről és jókívánságairól a távollévő pártvezetőt, kifejezést adva annak a reménynek is, hogy melőbb újra egészségesen üdvözölhesse őt közéletünkben.

Parcz Béla dr. elnök ezután lendületteljes visszatekintést adott az ittléő magyarságnak arról a felemelő kötelességtudásáról, amely a legutóbbi országos választások alkalmával oly elismeréseméltó módon nyilatkozott meg a Magyar Párt célkitűzései mellett.

A Magyar Párt elért eredménnyel messze túlhaladták az eddigieket

és egységes politikai felvonulása komoly elismerésre készítették nemcsak barátait, de ellenfeleit is a politikai küzdőtéren. A legutóbbi kormány képviselői maguk is sajnálatuknak adtak kifejezést, hogy nem kezdeményeztek idején egyezkedő tárgyalásokat.

— Mi nem kerestünk paktum-lehetőségeket, — mondotta emelt hangon Parcz Béla dr. — mi saját erőnkre támaszkodva, saját jogainkért szálltunk az alkotmányos harcba, hogy oly eredményt érjünk el, amilyenre eddig példa nem volt. Ezuttal is megragadom az alkalmat, hogy erről a helyről ismételtelen köszönetet mondjak Aradváros és Arad megye öntudatos magyar választópolgárságának az irántam és egykori jelöltársaim iránt megnyilatkozott bizalomért és fogadom, hogy a jövőben is valamennyien minden erőnkben igyekezni fogunk ennek a megnyilatkozott bizalomnak eleget is tenni.

— A március 2-iki képviselőválasztáson ugyancsak

egyedül önerejére támaszkodva önálló jelölőlistákkal kíván résztvenni az Országos Magyar Párt, —

jelentette be ezután a továbbiakban Parcz dr. — Minden paktum-kísérlet mellőzésével kívántuk tehát összeállítani az új képviselői jelölőlistánkra javaslatba hozandó aradi és arad-

megyei képviselő-jelöltjeinket. A párttagozat javaslatát február 6-ig terjesztjük be a párt központi elnökségéhez, amely pár napon belül végleges elfogadásra ajánlja a központi intézőbizottságnak.

Reinhart Gyula alelnök olvasta fel ezután a választmány által javasolt új önálló képviselő jelölő-listát, amely a következőképpen alakult ki:

1. Dr. PARCZ Béla ügyvéd, Arad.
2. Dr. OLOSZ Lajos ügyvéd Chişineu-crîş.
3. Dr. SZUCHY Pál ügyvéd, Arad.
4. NAGY Zoltán ref. lelkész, Erdeis.
5. NAGY István gazda, Pecica.
6. PÁLFY Sándor, gazda, Zerind.
7. DEMETER Balázs gazda, Ineu.
8. BÖSZÖRMÉNYI Benedek építész, Arad.
9. BENKE András, gazda, Iratos.

Az intézőbizottság külön-külön éljenzett meg minden egyes felolvasott nevet és egy-

Ujabb nemzetközi bonyodalom egy angol gőzös miatt, amelyet a spanyol vizeken elsüllyesztettek

Barcelonából jelentik: A Reuter-iroda közli a nemzetvédelmi miniszterium következő jelentését: Ma reggel, Barcelonától mintegy 20 kilométernyire két vizirepülőgép támadta meg az Alcira nevű angol szállítóhajót. A két hadirepülőgép, amely Palma di Majorca felől érkezett, elsüllyesztette az angol gőzöst. A repülőgépek kétszer szálltak el a hajó felett s először három, majd két bombát dobtak az Alcira-ra, amely nyomban elsüllyedt. A személyzet 25 tagja, valamennyien angolok, vala-

Vasárnap kezdi meg a választási propagandát az arad megyei nemzeti parasztpárt

Pénteken délután Aradra érkezett Hatjeganu Emil dr., Cluj—kolozsvári egyetemi tanár, volt miniszter, akit a nemzeti-parasztpárt arad megyei képviselő listájának élére jelöltek. A listavezető Hatjeganu Emil dr.-t az aradi pályaudvaron Marşieu Justin dr. volt prefektus, a párt arad megyei tagozatának elnökével az élen nagyszámu nemzeti-parasztpárti vezető fogadta. A délutáni órákban fontos tanácskozásokat folytattak a nemzeti-parasztpárt arad megyei vezetői Hatjeganu dr. egyetemi tanárral. Este pedig a Dacia éttermében, társasvacsora volt Hatjeganu Emil dr. tiszteletére és azon részt vettek a párt arad megyei tagozatának vezető egyéniségei is.

Szombaton délelőtt 10 órakor a párt Vasile Goldiş uccá 6. szám alatti klubhelyiségében értekezletet tartanak, amelyen megbeszélik a márciusi választásokra való előkészületeket. A gyűlésen megalakítják a propaganda-csoportokat, amelyek községről-községre járva propagandát fejtenek ki a párt javára. A választási korteshadjáratot Arad megyében vasárnap kezdi meg a nemzeti-parasztpárt, mégpedig Buteni—Butyin, Ineu—Borosjenő és Cermeu—Csermő községekben, amelyeknek lakosai előtt maga a listavezető Hatjeganu Emil dr. mond választási beszédet

hangulag jelölte őket azzal a határozattal, hogy felhatalmazza az elnökséget, esetleges sürgős változtatások megejtésére.

Az intézőbizottság ezután

47 tagu listaletévo-bizottságot választott.

tagjai sorából, akik alkalmas időpontban, személyazonossági és szavazóigazolványukat magukhoz véve lehelyezik a törvényszéki főnöki hivatalban az aradi és arad megyei magyarság önálló új képviselőjelölő-listáját. A bizottság tagjai a következő intézőbizottsági tagok:

Adler Sámuel, dr. Parcz György, dr. Abaffy Aurél, dr. Szentiványi Elek, dr. Prohászka László, dr. Vitos Pál, dr. Justh János, dr. Révész Mór, Ajtay Sándor, Lészay Endre, dr. Örfi Gyula, dr. Nagy László, Frankel Alfréd, Fényes Lóránd, dr. Lócs Rezső, Alföldy Pál, Apponyi Gyula, Bánffy Sándor, dr. Boros Béla, Belcznay István, dr. Fetter Elemér, Hanekker Ernő, Hajas István, Zöldi Ernő, Román Róbert, Lakatos Mihály, Hujer Pál, Kovács József, Blaskovits István, Koncsek Lajos, dr. Magyar Sámuel, dr. Zubor Imre, Nyáry István, Reinhart Gyula, Sz. Jakab Géza, Szabó Miklós, Zombory Gyula, Kovács Ferenc, Höhn Géza, Réthy Jenő, Wendt Manó, Ordelt László, Károly Sándor, Ambrus János, dr. Vörös László, dr. Boros Béni, Bodnár József.

Az intézőbizottság nagyjelentőségű ülését dr. Parcz Béla elnök ugyancsak lelkeshangú záróbeszéddel fejezte be, további öntudatos összefogásra buzdítva a törvények szellemében a magyarság képviselőit.

— Ezuttal is a teljes győzelem reményével indulunk az új választási küzdelemben, — mondotta Parcz dr. — s ha nehezebb is lesz a feladat, még nagyobb eltökéltséggel.

kemény elhatározottsággal fogunk hozzá, hogy újra megvédjük törvényes jogainkat. Mi, mindig a törvények alapján állottunk és a törvények erejébe vetett hittel fogjuk ezuttal is kivívni a magunk megérdemelt győzelmét.

mint a hajón tartózkodó nemzetközi ellenőr. A semlegességi bizottság megbizottja, élve menekült meg, mert egy kormányhajó és egy halászhajó nyomban a helyszínen termelt és megmentette a veszedelmes helyzetbe került embereket. Az elsüllyesztett hajó angol zászló alatt futott s kitűzte a semlegességi bizottság lobogóját is.

Salamancai jelentés szerint az ismeretlen tettesek által elsüllyesztett Alcira nevű angol gőzös botránya óriási felháborodást keltett a spanyol nemzetiek között. Hivatalos körökben az a nemzetiek kialakult álláspontja, hogy az angol hajó elsüllyesztése a spanyol köztársaságiak végső elkeseredésének következménye a nemzeti csapatok Teruelnél és az utóbbi időben más helyeken is gyakorolt újabb előnyomulása fölött. Barcelonában, — mondja a hivatalos spanyol nemzeti jelentés — olyan nagyfokú a csüggedés, hogy egy kártáru tesznek fel mindent. Murziában a köztársaságiaknak repülő-bázisuk van, amely teljes apparátussal fel van szerelve arra, hogy a spanyol nemzetiek hamis lobogója alatt nyílt városokat bombázzon, nőket és gyermekeket pusztítson és nemzetközi bonyodalmakat idézzen elő. Ugyanezt a célt szolgálja a cartagéniai flottabázis is, ahonnan ugyancsak hamis lobogó alatt kalózhajók indulnak el és igyekeznek nemzetközi zavarokat előidézni kalóztámadásaikkal.

„URANIA“ premiermozgó.

A legnagyobb várakozásokat felülmuta

„YOSHIWARA“

Maurice Dekobra remekművének feldolgozása. TOKIO teaházainak és gésáinak életén keresztül örökeltetjük a szerelem, a japán fanatizmus és a közelebbi örök harcát. Csodás filmélmény! Michiko-Meini-Tanaka, Pierre Richard Willm, Sessue Hayakawa

3-kor mérsk., 5. 7-15, 9-15 Telo'nelövé: 12-82.

Bizonyítást rendelt el a Tábla Feja Géza író, a „Viharsarok” szerzője elleni ügyében

Budapestről jelentik: Feja Géza „Viharsarok” című munkája ügyében pénteken tartotta meg a tárgyalást a Tábla Harmath-tanácsa. A Tábla érdemben nem tárgyalt az ügyet, hanem csupán a bizonyítási bizonyítványok ügyében döntött. A Tábla ugyanis úgy határozott, hogy helyt ad a védelem által bejelentett bizonyítási indítványoknak

és elrendeli a bizonyítást, mert annak szükségét látja. Ab érdekös bünperben most majd felvonulnak mindazok a tanúk, akiknek kihallgatását a törvényszéki tárgyalás során a védelem kérte. Ezek között van gróf Bethlen István, Eckhardt Tibor, gróf Teleki, Pál, Szekfü Gyula és számos neves politikus, egyetemi tanár és szociográfus.

Veszedelemes bolti-tűz Aradon a Bancara pénzüintézet székházában

— A tűz mintegy százezer lei kárt okozott a Brenner-féle gyermekkocsi-üzletben — Félóra alatt lokalizálta a tüzet a példásan működő tűzoltóság —

Pénteken este veszedelemes tűz pusztított Aradon a Bancara palotájában lévő Brenner Ferenc gyermekkocsi és kötöttáruháznál. A tüzet üzletzárás után este 8 óra tájban a házbeliek vették észre, akik arra lettek figyelmesek, hogy az üzlet kapualatti bejárata alól vastag füstoszlop tódul ki. Telefonon azonnal értesítették a tűzoltóságot, ahonnan a tűzoltóparancsnok vezetésével nagy készütség vonult ki motoros-fecskendővel a helyszínre. Miután az üzlettulajdonos, akit vacsora közben értesítettek a kellemetlen hírről, még nem érkezett meg a tűz színhelyére, a tűzoltók feltörték az üzlet kapualatti bejáratát védő vasredőnyt, majd betörték az üvegajtó ablakait és a támadt résen keresztül hatoltak be a füsttel teli üzletbe, ahol ekkor már a pultok és több gyermekkocsi hatalmas lánggal égett. A tűzoltók önfeláldozóan, testi épségük veszélyeztetésével végezték munkájukat. Mintegy félórás megfeszített munka árán sikerült is a tüzet lokalizálni.

Időközben megérkezett Brenner Ferenc is, aki megrendülve látta üzlete pusztulását. A kereskedő elmondta, a helyszínre érkezett Versigan Aurel ügyeletes rendőrkapitánynak, hogy este 6 órától kezdve nem égett a kályháiban tűz, amely egyébként is az üzletnek a kályhával ellentétes oldalán keletkezett. Az üzletben senki sem dohányzott és így megdől az a feltevés is, hogy egy gondatlanul eldobott égő cigaretta okozta a nagyarányú tüzet. A legvalószínűbb az, hogy a tüzet a rosszul elszigetelt villanydrót okozta. Erre vonatkozólag a szombati napon megtörténő tűzvizsgálat fog fényt deríteni.

A lángok nagy pusztítást végeztek, úgy az áruaktárban, mint a berendezési tárgyakban. Amit megkíméltek a lángok, azt a víz, a korom, vagy a füst tette tönkre, úgy, hogy a kereskedő anyagi károsodása meghaladja a százezer leit. Ez az összeg azonban biztosítás útján megtérül, miután az üzlet negyedmillió leire volt biztosítva.

Vakmerő betörés két aradi ékszerésznél

Minden valószínűség szerint ugyanaz a banda követte el mindkét betörést

Nagyarányu, vakmerő betörés történt pénteken virradó éjszaka Aradon. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak Deme Lajos László ezüstműves Eminescu-uca 3. szám alatti üzletébe. A kellemetlen látogatók Deme Lajos üzletének az udvar felőli aítáján keresztül hatoltak be oly módon, hogy lefűrészték az ajtót záró lakatot, majd álkulcs segítségével felnyitották a zárat is. A helyiségbe érve, a betörők a kirakatokból kiszedték az értékebb ezüsttárgyakat, majd utána a polcokról szedték össze kiszemelt zsákmányukat. Emeltesre mértő, hogy az ezüst tárgyak között számos alpakka készlet is volt, de ezekhez hozzá sem nyúltak a hivatalos vendégek, akik a helyiségben lévő hatalmas kétajtós páncélszekrényt, amelyben a nagy értéket képviselő ezüstkészletek vannak elhelyezve, meg sem kísérelték felnyitni. A jelek szerint a betörőket megzavarták munkájukban, mert kevesebb holmival távoztak, mint amennyit kikészítet-

tek maguknak. Így is mintegy hatvanezer lei értékű ezüstművet loptak el Deme Lajos László üzletéből. A betörők garázdálkodását a reggeli üzletnyitáskor a tulajdonos fedezte fel, aki nyomban értesítette a központi rendőrséget, ahonnan Firica Haralambie rendőrkapitány, a bünygyi osztály agilis főnöke rendőri bizottságot küldött ki a betörés színhelyére. A bizottság megállapítása szerint a betörők a helyzettel teljesen ismerős egyének voltak, akik tettüket éjszaka 11 és 12 óra között követték el.

Ugyancsak betörők garázdálkodtak Niszal Mór aradi ezüstműves Carol-körut 80. szám alatti lakásában is. A betörők álkulcs segítségével jutottak be az ezüstműves lakásába és ahonnan körülbelül 15 ezer lei értékű ezüstöt és ékszert vittek el. Bizonyosnak látszik, hogy egy és ugyanazon banda tagjai követték el az ezüstműveseknél történt betöréseket.

Egy évre és nyolc hónapra ítélték a sikkasztó aradmegyei jegyzőt

Az aradi törvényszék második tagozatának Senciuc-Spornic tanácsa pénteken délelőtt hozott ítéletet Birkenhauer József volt Sagul-németsági sikkasztó jegyző bünperében.

Birkenhauer József, akit felettesei mindenkor mint kitünő munkaerőt ismertek és aki több mint két évtizedig látta el kifogástalanul hivatalát, 339 ezer lei közpénzt sikkasztott el.

A mai főtárgyaláson Birkenhauer József beismerte a visszaélés elkövetését, háboruban szerzett fejszébe hivatkozott, mely őt időnként olyan idegállapotba hozza, hogy maga sem tudja mit követ el. Elmondotta, hogyan tulajdonította el a jegyzőség pénzét. Előbb kisebb összegeket sikkasztott, amiket időnként pótolta, de később már nem tudta visszazármaztatni a hiányt. Néhány tanut hallgattak ki az ügyre vonatkozóan, akik csak a visszaélés körülményeit tisztázták. Gutagou ügyész a

vádolt megbüntetését kérte közpénz eltulajdonítása címén.

Pop Alexandru dr., Birkenhauer védője érdekes védőbeszédben azt fejtegette, hogy az ellenőrzés hiánya valószággal kényszerítőleg hatott Birkenhauerre, aki a kis jegyzői fizetésből nem tudta eltartani családját. Kérte az eny hitő körülmények figyelembevételét és a minimális büntetés kiszabását. Perényi Emil dr. védő hasonlóképpen enyhe büntetést kért. A törvényszék bünösnek mondta ki Birkenhauer Józsefet 339 ezer lei közpénz elsikkasztásában és ezért egyévi és nyolchónapi fogházbüntetéssel sújtotta a megtévedt jegyzőt. Pop Alexandru dr. kérte védenca szabadlábrahelyezését és a kérelmet a törvényszék elfogadta úgy, hogy Birkenhauer József, akinek büntetésébe két és fél hónapi vizsgálati fogságot beutdták, a délután folyamán elhagyta az aradi ügyészség fogházát.

Küszöbön az új orosz-japán háború

Párisból jelentik: A Matin azt az érdekes hírt közli, hogy a Szovjet állítólag felszólította Franciaországot, hogyha nem köti meg vele a katonai szerződést, úgy Szovjetország színtén kilép a Népszövetség tagjai sorából. Ezt a hírt azonban más forrásból eddig még nem erősítették meg.

Beavatott francia helyen úgy látják, hogy a Szovjet nagy készülődése azt célozza, hogy adott pillanatban hatékonyan beavatkozhasson a távolkeleti háborúba. Oroszország most már csak azt várja, hogy Anglia megadja a vezényszót és abban a pillanatban az orosz haderő megkezdi akcióját a japán haderők ellen.

Elkártyázta boltja árát egy aradmegyei kiskereskedő

Jurjuti Aurel aradmegyei Chişineu Cris-Kisicno községben lakó kereskedő néhány nappal ezelőtt eladta ottani üzletét azzal a szándékkal, hogy a vételárért Aradon vásárol magának üzletet. Tegnap délután Jurjuti Aurel Aradra érkezett és elindult megfelelő üzletet keresni. Utközben betért a General Cernat téren egy korcsmába, ahol három férfi kártyázni hívta. A falusi kereskedő kötélinek állt és ferblizni kezdtek. Néhány órai játék után Jurjuti több ezer leit vesztett, mire másik helyiségbe mentek játszani. Jurjutinak itt sem volt szerencséje és a hajnali órákig a nála volt 30 ezer leit teljesen elvesztette. A póruljárt kereskedő a kellemetlen emlékü kártyacsata után a rendőrségre sietett, ahol jelentést tett a történetéről. A rendőrség megállapította a játékban résztvevők személyazonosságát és a feljelentővel együtt mindegyikük ellen tiltott hazárdjáték üzése címén eljárást indítottak. A rendőrség az is kutatja, hogy nem család uton fosztották-e ki a nagy összeget vesztett vidéki kereskedőt.

SELECT-MOZGO 3 (mérés), 5, 7-15, 68 9-15

Scipio Africanus

Hatalmas arányú történelmi film a római-pun háborúból. Scipio és Hannibal harcai. Az olasz filmgyártás műremeke. 20:00 szereplő.

CENTRAL-MOZGO 3 órától folytatélagosan

Elsőrangú kétfős műsor 0.00 helyárrakkal.

I. Charlie Chan az olimpián

A kínai mesterdetektív vakmerő kalandjai a berlini olimpián. Warner Oland, Katherine de Mille.

II. Mimi, a gazdag ember lánya

Pazar énekes, zenés vigiáték, a világhírű komikus Ritz testvérekkel. Továbbá: Madeleine Carol, Dick Powell és Alice Faye, a „Sing, Baby, Sing” primadonnájé. Pótkép: „A MODERN CSEHSZLOVAKIA” rendkívül tanulságos felvételekkel.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

SPORT KÖZLÖNY

A májusban kezdődő minősítő mérkőzéseken léptetik először életbe a 8:3-as arányt

— A legfelsőbb labdarugó-tanács február 16-án dönt a labdarugás nacionalizálásának kérdésében —

Bucuresti. A szövetség körében a labdarugócsapatok nacionalizálásának terve merült fel és Stelea dr., a nemzeti bajnoki bizottság elnöke memorandumot dolgozott ki a „numerus proportionalis“-ra vonatkozóan. Ez a tervezet február 16-án kerül a legfelsőbb futball-tanács elé. Stelea dr. tervezetéről hivatalosan ugyan nem került ki nyilatkozat, az egyik fővárosi sportlap mégis tudni véli, hogy a következőket tartalmazza a labdarugás nacionalizálási tervezete:

1. Az aránylagosságot a májusban kezdődő minősítő mérkőzéseken vezetik be. Azoknak a csapatoknak ugyanis, amelyeknek az ősszel meginduló nemzeti bajnokság A) csoportjába való bekerülésért minősítő mérkőzéseket kell

játszaniok, respektálniok kell a 8:3-as arány-számot.

2. Azok a csapatok, amelyek minősítő mérkőzések nélkül kerülnek be a nemzeti bajnokságba, bármilyen összetételben — aránylagosság nélkül is — szerepelhetnek.

3. A nemzeti bajnokság B) csoportjába tartozó csapatokra nem vonatkozik az aránylagossági tervezet.

4. A „numerus proportionalis“ bármely csapat részére — akármelyik divízióból — kivétel nélkül 1939. őszén lép életbe.

Főbb vonásaiban ez a nacionalizálási tervezet, amely felett a legfelsőbb labdarugó-tanács lesz hivatva február 16-iki ülésén dönteni.

Bonyodalom!

A nemzeti Spanyolország kérdi, mikor játszhatja le világbajnoki selejtezőjét Romániával?

— Egyelőre két spanyol szövetséget ismer a FIFA —

Páris. A labdarugó világbajnokság bizottsága érdekes beadványt kapott. A nemzeti Spanyolország szövetsége bejelentette, hogy részt kíván venni a világbajnokságon és kérte, hogy határozzák meg, mikor játszik Romániával, miután egy selejtező csoportban vannak.

A bizottság most nagy zavarban van. Spanyolország csapata kétségtelenül nagy vonzóerőt jelentene, viszont a nemzeti spanyol szövetséget még nem ismerte el a FIFA, helyeseb-

ben egyelőre mindkét szövetséget nyilvántartja. Ebben az esetben előállhat az a helyzet, hogy a köztársasági Spanyolország is benevezi csapatát és komoly bonyodalom támad. Ez a helyzet a legközelebről érinti Romániát is, miután egy selejtező csoportba sorsolták Spanyolországgal.

Február 17-én döntenek a nemzeti spanyol szövetség kérésének elintézéséről.

Titulescu kiáltványa a téli sportolókhoz

Titulescu Nicolae volt külügyminiszter, aki — mint ismeretes, — St. Moritzban pihente ki súlyos betegségét, felgyógyulása emlékére egy vándorszerleget létesített, amelyet nemzetközi siverseny győztese nyert meg. Az első versenyt 1937. februárjában tartották meg és Titulescu most a második évi küzdelemre a következő kiáltványban hívja egybe a világ sportolóit a vándordíjért való küzdelemre:

— Felhívom valamennyi ország fiatal-ságát, hogy vegyen részt abban a küzdelemben, amely az emberi erőt állítja küzdőterre. Az ember annyira szükségét érzi, hogy ember társaival összemérje magát, hogy sokan a háboruban olyan természeti követelményt látnak, amely sem térben, sem pedig időben nem korlátozható. Mennyire nem igaz! Minden nép elítéli a háborút és a békére vágynak, a sport azonban lehetővé teszi, hogy a győzni akarást kiéljék és amellet békében éljenek. A háborút a sporttal helyettesíteni, — ez kell legyen a célja valamennyi ország vezetőjének, mert a sportban a küzdelem és a festvérség egyesülnek.

Az idei nemzetközi siverseny a Titulescu-kupáért február 22-én kerül lebonyolításra St. Moritzban.

Huszonöt állam indul az idei Davis Cup mezőnyében

A Davis Cup nevezési zárlatáig huszonegy európai, két amerikai, Ausztrália és a védő Egyesült Államok nevezése érkezett be.

Az európai zónában Anglia, Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, Dánia, Franciaország, Görögország, Hollandia, India, Irország, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Monako, Németország, Norvégia, Olaszország, Románia, Svájc, Svédország, Újzéländ. Az amerikai zónában Ausztrália, Kanada és Mexikó.

O 158.3 kilogrammal világrekordot emelt két kézzel az orosz Bojko. A jelenlegi világrekord 157 kg. Az orosz súlyemelő teljesítménye nem hitelesíthető, mert a szoviet szövetség nem tagja a nemzetközi szövetségnek.

O Francia—svéd döntő lesz a stockholmi fedettpályás tenisz-tornán, melyet „Mister G.“ a svéd király scrlégéért játszanak.

O A Sparta játékosértekezlete. A Sparta sportegyesület vasárnap, február 6-án délelőtt 10 órakor a volt Siposné-tele vendéglőben (Str. Consistorului) fátékosértekezletet tart, amelyen valamennyi játékos köteles pontosan megjelenni.

O A legjobb európai katonai lovasversenyzők részvételével nagy nemzetközi lovasverseny lesz a jövő évben Bucurestiben. A lovassport szövetség közgyűlésén megállapították a jövő évi teljes verseny-naptárt. Eszerint Sighisoara—Segesvárt május 8-án, Aradon május 16-án, Timisoara—Temesvárt május 21-én, Bucurestiben június 8—16. között (nemzetközi), Cluj—Kolozsvárt június 19-én, Sibiu—Nagyszebenben július 31—augusztus 1., Oradea—Nagyváradon augusztus 28., Braşov—Brassóban szeptember 4-én lesz lovasverseny.

O Egyiptomban rendezik meg a jövőévi pingpong világbajnokságot. Az 1939. évi asztali tenisz világbajnoki verseny megrendezését Németország és Egyiptom kérte. A londoni nemzetközi kongresszus utolsó ülésén — meglepetésre — Egyiptomot bízták meg az 1939. évi világbajnoki verseny megrendezésével.

O A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi műsora: Ferencváros—Szeged FC, Phöbus—Hungária, Bocskaj—Ujpest, Budai 11—Budafok, ETO—Kispest, Törekvés—Nemzeti, Szürketaxi—Elektromos.

O Váltakozó sikerrel szerepeltek a magyar birkozók Stockholmban. A stockholmi nagyszabású szabadstílusú birkozóverseny első napján rendkívül heves küzdelmek voltak. A főbb mérkőzések eredményei a következők: Pehelysúly: Tóth (magyar) győz tussal Forsehus (svéd) ellen. Középsúly: Johansson (svéd) győz tussal Rihetzky (magyar) ellen. Dátwiller (svájci) győz pontozással Andersson E. (svéd) ellen. Fénehézsúly: Friedl (svéd) győz tussal Palotás (magyar) ellen. Cadfer (svéd) győz tussal Kyburs (svájci) ellen. Nehézsúly: Bóbis (magyar) győz pontozással Ackerlund (svéd) ellen.

Szájában
egy valódi

VALDA
PASZILLA-val

teljes tüdőből lélegzi be a fenyők
és eukalyptuszok balsamos
levegőjét, amely megejtő
és gyógyít.

O Osendarp — labdarugó. Európa legjobb száznégyes sikiutója, a holland Osendarp, felhagyott az atletikával. Ezentúl labdarugó lesz. Szélsőt játszik és — labdarugó legyen a talpán, akl utóléri...

Házasságtörési bűnper az aradi törvényszék előtt

Az aradi törvényszék második tagozatának Seracu—Spornic tanácsa csütörtökön délelőtt érdekes házasságtörési ügyet tárgyal. Egy aradi fiatalember feljelentette Serb Traian aradi lakost, hogy elcsábította feleségét és az új büntető törvénykönyv értelmében kérte annak megbüntetését. A mai tárgyaláson előadta, a férfi, hogy tudomására jutott felesége és Serb közötti viszony és ezért a fiatalembert felkereste lakásán, ahonnan kihívta és két tanu előtt megkérdezte, hogy tényleg volt-e viszony közte és felesége között. Serb minden további nélkül, tanu előtt beismerie, hogy két ízben találkozott az asszonnyal. Kihallgatták a tanukat, Duma Alexandru cipézt és Popovici Gheorghie borbélyt, akik előtt Serb tényleg beismerie, hogy viszonya volt az asszonnyal.

Miután a vádlott nem jelent meg, sor került a vádbeszédre és Blaniaru ügyész maga kérte a vádlott felmentését, miután rajakapas esete nem forgott fenn és tárgyi bizonyíték sem szolgált az asszony hűtlensége mellett, mert Serb beismerése a tanu előtt még nem jelenti azt, hogy tényleg viszonyt tartott fenn az asszonnyal. A törvényszék Serb Traiant felmentette.

Kövessen a trópusok hívását!

14 pompás téli trópusi utazás a Hamburg—America Linie legszébb hajóival az Antillákra, Közép-Amerikába, Mexikó, Florida és az Amazon vidékére

HAPAG világutazása a „Reliance“ luxusgőzessel 130 nap — 5 világrész

Eletének legszebb utazása!

Információk prospektusok:

KUNSTLER utazási és vízumirodába n ARAD, Bul. Reg. Maria 24. — Tel. 10-86

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Szó sincs arról, hogy Aradon nagyarányú munkáselbocsátásra készüljenek a nagyipari vállalatok

— Popescu munkaügyi vezérfelügyelő megnyugtató nyilatkozata —

Az utóbbi hetekben, szétében-hosszában elterjedt hírek között, egyik legsűrűbben hangzottatott ilyen híresztelés a gyárakra vonatkozik, amelyek az elterjedt hírek szerint üzemüket csökkentik, vagy azok működését teljesen beszüntetik és a munkások száza, sőt ezrei válnak ilyenmódon, most télviz idején, máról-holnapra munkanélküliekké. Az elterjedt hírek ügyében, mint legilletékesebb fórumhoz, Popescu Petre aradi munkaügyi vezérfelügyelőhöz fordultunk, aki lekötelező szívélyességgel fogadta az Aradi Közlöny munkatársát és kategórikusan megcáfolta a nagyarányú üzembeszünetésekről és munkáselbocsátásokról elterjedt rémhíreket.

— Az elterjedt hírek mondotta, a munkaügyi vezérfelügyelő, — közel sem járnak az igazsághoz. Nyilvánvaló, hogy a hírterjesztés mögött rosszindulatú tendencia bújik meg, mert valami csekély alapja van az üzembeszünetésekről elterjedt híreknek, de ez a csekély alap mindössze arra jó, hogy a rosszindulatú céllal elterjesztett híreket valóságosávé tegye.

Ellenőrzik Bucurestiben a cégjegyzési törvény pontos betartását

A bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara mintegy negyven kereskedőt azzal a megbízással látott el, hogy azok a helyszínre kiszállva, a főváros valamennyi kereskedelmi üzemét felülvizsgálják. A kamarai megbízottak azt fogják ellenőrizni, hogy az egyes cégek be vannak

e jegyezve a Kereskedelmi és Iparkamaránál és ellenőrzik azt is, hogy a kamarai bejegyzéssel bíró cégek működésben vannak-e, vagy sem. Amennyiben a bejegyzéssel bíró cég nem fejt ki jelenleg tevékenységet, nevét a cégajstomból törölni fogják.

Nagyszabású takarékpénztár alakul a köz isztviselők számára

— Ramniteanu pénzügyminisztériumi vezértitkár készíti a törvénytervezetet, amely szerint az új pénztézet tagjai sorába kapcsolja mindazokat a közalkalmazottakat, akik közvetve, vagy közvetlenül az államtól élvezik javadalmazásaikat —

Kedvező feltételek szerint nyújt kölcsönt a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak az új pénztézet

Több év óta folynak az előzetes tárgyalások egy pénztézet felállítása érdekében, amelynek az állami, megyei és községi tisztviselőknek olcsó kölcsönökkel való ellátása volna a feladata és egyben az is, hogy az érdek körébe tartozó tisztviselőket takarékosagra szoktassa. Az ügyben a múlt évben már ki is dolgozott a pénzügyminisztérium egy törvény javaslatot, de az nem került a parlament elé. Mint Bucurestiből jelentik, a köztisztviselők takarékpénztárának felállítása érdekében most új törvényjavaslat készül. A kérdést Rámniteanu Rene pénzügyminisztériumi vezértitkár tanulmányozza.

A magasrangú pénzügyminisztériumi fő-tisztviselő törvénytervezetének a bucuresti-i sajtó szerint az a célja, hogy a fővárosban korlátlan időtartamra minden egyes minisztérium mellett egy-egy takarékpénztár és hitelintézet állítsanak fel az állami, megyei és községi tisztviselők bevonásával. A tervezet szerint a takarékpénztári mozgalomba bekapcsolják azoknak az autonóm intézményeknek személyzetét is, amelyek az egyes minisztériumok hatáskörébe tartoznak, sőt kiterjed ezeknek a takarékpénztáraknak működése mindennemű más állami adminisztratív tisztviselőre, a bírói karra, a hadsereg tiszti és altiszti karára, a tanácsképzőre, vagyis mindenkire, aki köz-

vetve, vagy közvetlenül az államtól kapja javadalmazását.

Ezek a takarékpénztárak természetesen jogi személyiséget fognak nyerni és egy központi szervnek lesznek alárendelve, amely az ellenőrzési munkát végzi. Szükség szerint az egyes megyék helyeken is állítanak fel fiókokat. A törvénytervezet előkészítőjének az az elképzelése, hogy

a tényleges közszolgálatban lévő köztisztviselők megtakarított pénzét is ez a nagyarányú takarékpénztár kezelje.

A köztisztviselők országos takarékpénztára tagjainak, azok havi jövedelme arányában rövid határidőre kölcsönöket fog nyújtani, melyeket mint előlegeket kezel és igen alacsony kamatlábra folyósít. A pénztézet fedezetre is ad majd kölcsönöket.

ugyanolyan előnyös feltételek mellett, mint az állami letétkassza (Casa de depuneri).

A köztisztviselők takarékpénztárától kapott kölcsönöket az adóssok fizetéseiből havonta tartoznak majd törleszteni.

A törvényjavaslat szövegezőjének elképzelése szerint az új pénztézet a nyugdíjasoknak is folyósítanak előleg-kölcsönöket.

Rámniteanu Rene pénzügyminisztériumi vezértitkár törvénytervezete, illetékes kormánykörök terve szerint, kevéssel a parlamenti munka megindulása után szavazás alá kerül.

Nem alkalmazza a Goga-kormány az új rendeleteket az országban tartózkodó angol állampolgárokra

A „Financial Times” című angol lapnak érdekes nyilatkozatot adott GOGA miniszterelnök, az angol-román gazdasági kapcsolatok ügyében. A miniszterelnök kijelentette nyilatkozatában, hogy kormánya semmilyen formában sem szándékozik nehézségeket támasztani a Romániában hívesztált angol tőkének. Az országban élő angol állampolgárokkal szemben nem alkalmazzák az új rendelkezéseket.

A kereskedelem ellenőrzése

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza a kerületbeli összes cégek tudomására, hogy a kereskedelmi minisztérium január 29-én kelt 100487 számú rendelete értelmében a Kamarának szigorú ellenőrzést kell kifejtene abban az irányban, hogy minden kereskedő cége be van-e jegyezve, a cégben történt esetleges változások be vannak-e jelentve a cégtáblánál.

Egy hónapon belül minden kereskedő és iparos köteles cégtáblát kitűggeszteni, melynek román nyelven tartalmaznia kell a tulajdonos család és keresztnévét, az üzlet szakmáját és az eladás módját.

A román személyzet alkalmazásáról szóló törvény 4. szakasza értelmében az üzleti könyveket román nyelven kell vezetni.

A spekulatortörvény értelmében a kereskedőknek és iparosoknak úgy a kirakatban, mint az üzlet belsejében látható módon ki kell függeszteni az eladási árakat, vagy árjelző cédulákkal kell ellátni az árukat, vagy — az üzlet természete szerint — az árakat árjegyzékbe kell foglalni.

A kapott utasítások értelmében a Kamara szigorúan ellenőrizni fogja a fenti rendelkezések pontos betartását.

Világkartellbe tömörül az acélipar

A világ acélipara monstre-arányú szervezet létrehozása előtt áll. Dieudonné a nemzetközi acélkartell elnöke most utazott az Egyesült Államokba, hogy az amerikai acélermelő érdekeltségekkel kartell-tárgyalásokat folytasson. Ismeretes, hogy az európai acélkartell a múlt évben Düsseldorfban kötött egyezmény szerint működik. Dieudonné-nak az a célja, hogy az Egyesült Államok acéliparát is bekapcsolja ebbe az egyezménybe.

Aradi hetipiaci árak

Arad. A pénteki aradi hetipiact forgalma élénk volt. Lényegesebb árváltozások csak a baromfi piacon voltak, ahol az árak emelkedő irányzatot mutattak. A zöldségpiacon csak a burgonyában volt lényegesen emelkedés, míg viszont a tojás és a vaj ára a multhetivel szemben esett. Részletes árjelentésünk a pénteki hetipiacról a következő:

Zöldségpiac: Hagyma 3-5, fokhagyma 6-7, burgonya 3-50-4 lei kilója, fejes káposzta 6-11 lei darabja, savanyu káposzta 10-12 lei kilója, levesbe való zöldség kötege 10-12 lei, lenese 8-10 lei kilója.

Gyümölcspiac: Alma 10-18, dió 10-12, aszaltszilva 12-14, hámozott dió 38-40 kilója.

Baromfi piac: Kövér liba 260-450, sovány liba 130-170, kövér kacska 160-180, sovány kacska 80-100, csirke 30-60, tyúk 60-100 lei párja. Tojás 1.60-1.80 lei darabja.

Élőállatpiac: Szarvasmarha 14-16, sertés 21-24, borjú 26-28 lei kilónként élősúlyban.

Tejtermékek: Tej 6-7, tejször 30-35 lei literje, vaj 65-80 lei kilója.

= Jugoszlávia külkereskedelmi mérlege. Belgrádból jelentik: Jugoszlávia múlt évi behozatala 5 milliárd 233 millió dinár értékű volt, míg az exportja lényegesen nagyobb, mert elérte a 6 milliárd 272 millió dinárt.

